

**ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ
КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ:**

ЗМІСТ І ФОРМИ

Доротюк Ольга Геннадіївна,
науковий співробітник відділу профільного навчання
Інституту педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Анотація: Стаття пропонує аналіз професійної підготовки вчителів. Одним із важливих завдань сучасності є зміст і програма підготовки сучасного вчителя, оволодіння ним педагогічних і соціальних компетенцій для реалізації компетентісно орієнтованого навчання. Автор пропонує зміст і форми підготовки вчителів, а також звертає увагу на систему відбору студентів та управління їх мотивацією.

Ключові слова: компетенція, педагог, здібності, професійна діяльність.

Підготовка вчителя 21 століття направлена на самостійне вирішення професійних завдань, на отримання навичок організаційної та виховної роботи, комп'ютерної грамотності, гарне знання іноземної мови, а також бути ініціативною та відповідальною людиною, здатною до інновацій.

Програма підготовки вчителя у вишах повинна бути динамічною, багатогранною та зорієнтованою на:

- оптимальне врахування вікових особливостей та індивідуальних можливостей учнів
- посилену увагу до особистості школяра, розвитку його здібностей
- поєднання інтересів особи з інтересами суспільства

Компетенція педагогічна має свої характеристики. Компетенція - це сукупність можливих емоційних, пізнавальних і психомоторних дій, що дозволяють індивіду здійснювати складний вид діяльності. Поняття

«педагогічна компетенція» трактується, як синтез знань і професійних здібностей, адекватних певному типу ситуацій чи ситуативних завдань, що обумовлюють успіх діяльності. [1]

Для оволодіння педагогічною компетенцією, освіта майбутніх педагогів, направлена на розвиток професіоналізму, пов'язана з індивідуалізацією та диференціацією навчання.[2]

При відборі майбутніх студентів вивчається їх біографія, моральність, мотивованість вибору педагогічної професії. Підготовка вчителя включає формування особистих якостей, створення траєкторій особистісного і професійного розвитку, практичну направленість у використанні набутих знань. Педагог має бути зацікавленим у пошуку нових педагогічних стратегій, нових технологій і методів навчання, аналізу власної професійної діяльності та наявності її зворотнього зв'язку. Для такої підготовки ефективною буде робота з малими групами, тренінги, індивідуальна та інші види, що враховують особистість студента та його здібності. Результатом буде знання своєї професійної дисципліни, управління навчанням учнів та знання структури освітньої системи і її стандартів.

Зміст професійної підготовки педагогів полягає в наступному:

- організація навчального простору, управління організацією навчального часу, регулювання атмосфери в класі, вибір видів навчальної діяльності та засобів навчання
- ставлення до учнів, врахування їх особистостей, вміння досліджувати типи труднощів у навчанні та надавати ефективну допомогу учням
- знання предмету, вміння планувати зміст навчання з врахуванням міжпредметних зв'язків, розуміння типів освітніх програм і їх реалізації
- вміння налагоджувати контакти з батьками учнів, інформувати їх про успіхи дітей, проводити консультування по вікових особливостях учнів і методах їх виховання
- вміння аналізувати свої дії та прийоми, приймати рішення на основі

аналізу подій.

В підготовці майбутніх вчителів повинна домінувати ідея про розвиток особистості самого педагога, яка реалізується з допомогою технологій індивідуалізованого, проблемного навчання, навчання в малих групах.[3] Для цього потрібно використовувати особистісно орієнтовані технології при підготовці вчителів, що забезпечують розвиток їх пізнавальної і творчої активності та стимулюють формування у них педагогічного мислення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бондаренко Е.Н. Воззрение на профессиональные компетенции современного учителя в различных странах мира. Образование и общество – 2008. – №5.
2. Педагогика. Учебник для студентов высших педагогических учебных заведений. Под редакцией В. А. Сластенина. – М., – 2008. – С. 576.
3. Громкова М.Т. Психология и педагогика профессиональной деятельности. – М., – 2003. – С. 415